

Nhật ký tu học kỳ 4

Hôm nay là ngày Thọ Bát Kiêm Công Cứ cuối năm 2006. Kỳ này trong tiết mục **Mỗi Kỳ Một Chuyện** do Chúng Liên Trì phụ trách, Viên An xin phép đại diện Chúng Liên Trì chia sẻ với Đạo Tràng vài câu chuyện nhỏ được lồng trong khung quán chiếu sự tu học của chúng ta trong năm qua.

Kính thưa Thầy và thưa quý đạo hữu,

Những ngày cuối năm 2006 đang qua mau, trong lúc quán chiếu sự tu học của mình trong năm qua, Viên An đã nghe nhiều đĩa thuyết pháp của Quý Thầy. Một hôm nghe Thầy Thiện Tâm nói rằng: “Trong năm qua, quý Phật Tử đã tu bằng cách niệm Phật, tụng kinh, thọ bát, tập ăn chay, nhưng có Phật Tử nào tu bằng cách **“làm mới lại tâm mình”** không?”

Vâng, khi nghe câu **“làm mới lại tâm mình”**, Viên An giật mình. Có khi nào Phật tử quán chiếu xem tham sân si phiền não đến với mình trong năm qua, chúng ta làm sao để hóa giải nó, hay là thêm một năm sống chất chứa thêm một số lo âu và sợ hãi, phiền não. Muốn niệm Phật được chánh niệm thì phải hóa giải được phiền não, tịnh nghiệp trước mới có tịnh độ và khi phát tâm tu là phải thành thật với chính mình.

Trong phạm vi thời gian ngắn đạo tràng cho phép và sự tiếp thu giáo pháp hạn hẹp, Viên An cũng không ngại xin kể sau đây vài câu chuyện ngắn đã được quý Thầy góp nhặt và dùng những lời dễ hiểu để lý giải cho chúng ta. Xin kể lại cho quý đạo hữu lắng nghe và chúng ta cùng tu. Xin cảm nhận công đức Thầy và các bạn đồng tu nghe và chỉ đạo.

Câu chuyện thứ nhất:

Hàng ngày chúng ta thường tụng kinh **Bát Nhã**. Có câu đầu:

“Quán tự tại Bồ Tát, hành thâm Bát Nhã ba la mật đa thời, chiếu kiến ngũ uẩn, giai không độ nhất thiết khổ ách.”

Trong lúc khổ đau hoành hành, chúng ta nghe năm chữ **“độ nhất thiết khổ ách”** như một cái phao có thể cứu mình, nên hăng say tìm hiểu xem làm sao thoát khổ đây.

Trong quá trình vùng vẫy thoát ra những lo lắng sợ hãi đang trùm phủ tâm tư, có một ngày tôi nghe thầy Thiện Tâm kể một câu chuyện ngắn như sau:

Trong một gia đình có nuôi một con mèo chuyên bắt chuột, và trong nhà này có nhiều chuột sinh sống trong bếp, trong kẹt tủ, trong các tủ chứa thức ăn. Cứ vài ngày họ hàng nhà chuột bị mèo rình ăn một con, hôm nay mất chuột cha, ngày mai mèo bắt chuột dì, chuột chú ... Họ nhà chuột sợ hãi lăm lăm họp lại bàn, để thế này thì nguy quá làm sao chống lại chị mèo đanh ác. Nếu cứ thế này họ nhà chuột sẽ tuyệt chủng thôi. Vì khi mèo rình thì đi rón rén nhẹ nhàng, chuột không hay để né tránh. Một hôm có một con chuột sáng trí đề nghị: “Chỉ cần lấy một cái lục lạc đeo vào cổ mèo thì khi nào mèo di chuyển chúng ta sẽ nghe thấy tiếng lục lạc và kịp trốn đi nơi khác, như vậy sẽ thoát chết. Đề nghị thì rất hay, nhưng chuột nào có can đảm đeo lục lạc vào cổ mèo mới là vấn đề. Cũng vậy, ai có đủ khả năng xem sắc thọ tướng hành thức là không, là do duyên hợp giả có và luôn luôn quán chiếu như vậy thì người đó sẽ thoát khỏi khổ ách, phiền não.

Câu chuyện thứ hai:

Bát Cấu, Bát Tĩnh do Thiền Sư Nhất Hạnh kể như sau.

Một cô gái nhà quê, vì gia đình nghèo khổ, em đồng không đủ ăn, cô đi lên thành phố với lòng mong muốn tìm việc làm, dành dụm tiền gửi về quê giúp cha mẹ nuôi em dại.

Khi đến thành phố bờ ngõ, bơ vơ, cô bị người không tốt dụ dỗ cô đi bán bar, làm việc không tốt để kiếm tiền gửi về quê cho cha mẹ. Cô rất đau khổ vì sự nhơ nhuốc của bản thân mình.

Vào một ngày, cô nhìn thấy một cô nữ sinh mặc áo dài trắng, ngây thơ, vui vẻ cắp sách tới trường có xe nhà đưa đón. Ôi hình ảnh mà cô mơ ước không được, cô nhìn cô nữ sinh này với cặp mắt thèm thuồng và đau khổ cho thân mình. Nhưng thực chất sau lớp áo nữ sinh trong trắng và xe nhà đưa đón kia, cha cô nữ sinh đã làm nhiều việc mua gian bán lận, tham những để có tiền cung

cấp cho cô gái ngây thơ trong trắng này cấp sách đến trường.

So sánh hai hình ảnh:

- Cô gái quê có đời sống nhớ nhớp nhưng phát xuất từ lòng hiếu thảo với cha mẹ
- Hình ảnh đẹp, giàu sang của cô nữ sinh lại sống trên đồng tiền không trong sạch của cha cô kiếm được
- Cô gái quê nhớ ư? Cũng không nhớ vì lòng hiếu thảo cô cao đẹp
- Cô nữ sinh sạch ư? Sạch do tiền không sạch nuôi dưỡng cô

Cấu và *Tịnh* cũng tùy theo khía cạnh chúng ta nhìn.

Qua câu chuyện này giúp chúng ta xét mọi vấn đề sâu sắc hơn, tâm ta sẽ từ bi hơn.

Câu chuyện thứ ba:

Trong quyển “Tứ Nụ Tới Hoa” của thiền sư So Ko Morinaga.

Có câu chuyện như sau:

Thời xa xưa bên Trung Hoa, có một vị tăng nhập chúng tu nhiều năm trong thiền viện của thiền sư Đại Huệ. Nhưng mặc dù đã hết sức tinh tấn, ông vẫn không giác ngộ được. Một hôm thầy ra lệnh cho ông đem một lá thư đến một nơi xa xôi thuộc vùng Trường Sa. Chuyến đi này, vừa đi vừa về có thể mất đến nửa năm. Vị tăng nghĩ: “Tôi làm gì có thời giờ ở thiền viện này tu tập mãi được. Ai mà rảnh rỗi đi làm một công việc như thế này”. Tăng bèn hỏi ý kiến của sư huynh về vấn đề này.

Sư huynh bật cười khi nghe vị tăng nói đến vấn đề nan giải này: “Dù có đang đi du hành đệ cũng vẫn thiền được cơ mà. Thôi được rồi, tôi sẽ đi cùng với đệ”. Ông đề nghị như vậy và thế là hai người bắt đầu cuộc hành trình.

Một hôm, khi họ đang đi trên đường sư đệ bỗng bật lên khóc. Ông than thở: “Em đã tu bao nhiêu năm nay rồi, mà tới giờ vẫn chưa thấy đạt được gì cả. Rồi bây giờ lang thang đi khắp nơi như thế này, làm sao em giác ngộ được chứ”.

Nghe như vậy, sư huynh vận dụng hết sức lực để nói một cách thật mạnh bạo phũ phàng như tát nước: “Ta sẽ làm tất cả những gì có thể làm được cho đệ trong chuyến đi này nhưng có năm điều mà ta không thể làm được cho đệ. Đó là:

- Ta không thể mặc quần áo cho đệ
- Ta không thể ăn thế cho đệ được
- Ta không thể đại tiện cho đệ được
- Ta không thể tiểu tiện cho đệ được
- Ta không thể vác đệ lên vai mà sống cuộc đời của đệ thế cho đệ được”

Khi nghe câu nói này, vị sư đệ bỗng bừng tỉnh cơn mê và được đại ngộ.

Tôi hy vọng rằng khi đọc những lời này, bạn sẽ nhận ra rằng những gì tôi nói ở đây không phải chỉ là về tôi hay về những điều xảy ra ở đâu đâu. Không phải như thế, những điều tôi nói ở đây chính là những vấn đề khẩn thiết của các bạn.

Kết luận:

1. Qua câu chuyện mèo và chuột, chúng ta thấy *Sắc, Thọ, Tưởng, Hành, Thức* là không. Chữ không là do duyên hợp giả có để có thể tự an ủi lúc ta lo âu sầu khổ, thất vọng. Hãy nhớ rằng mọi việc rồi cũng qua. Cảm thọ khổ không thật chỉ tùy duyên mà có. Khi buồn khổ bao phủ, ta hãy nghĩ rằng mình đang đi trong đường hầm và cuối đường hầm thế nào cũng có ánh sáng.
2. Xấu và tốt, hai khía cạnh đối nghịch này không có gì tuyệt đối. Nhìn về khía cạnh này là *Cấu* mà khía cạnh khác là *Tịnh*. Cũng tùy cách nhìn, tùy duyên.
3. Câu chuyện thứ ba. Hãy tự mình mà chánh nhận giác ngộ. Thầy, bạn chỉ giúp trợ duyên cho sự giác ngộ của mình thôi.

Kính chúc đạo tràng có thêm trợ duyên để tự an ủi mình, làm mới lại tâm mình, hóa giải được phiền não tồn đọng năm 2006 chờ đón một năm mới 2007 thân tâm an lạc, niệm Phật có chánh niệm hơn.

Viên An

